

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Symbola, similitudines. Concepto. Flos. Alia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Date nobis de oleo vestro. Matth. 25. 8. Non extinctas dixerunt, sed *extinguuntur*; quasi aliquid lucis haberent adhuc. Cur ergo non presumunt properanti jam Christo obviam ire? cur non sperant breviculò illò spatio lucem duraturam? Salvianus l. 2. ad Eccles. ex quo intelligimus, id, quod parum est, quasi nihili esse: nequaquam omnino prodest, illico extinguendum lumen accendi; nec juvat, aliquid elucescere, quod in ipso ortu habet occasum; & ad hoc habere tantummodo initium viventis, ut posuit finem habere morientis. Ramirez in Apoc. 2. 28. ep. 4.

Nemo mittens manum suam ad ararum &c. Luc. 9. 62. Quæ à tergo sunt, jam confecta; quæ verò ante faciem, restant facienda. Quisque consideret, non quid fecerit, sed quantum ei super sit; quanta agrorum spatia aranda ei incumbat. Ezech. 1. 12. *Ubi erat impetus Spiritus, illuc gradiebantur; nec revertiebantur, cum ambularent.* Sylveira hic c. 9.

Principium, qui & loquor vobis. Joan. 8. 25. Edocet iustus; nunquam sistere in perfectionis via; sed in vertice collocatos novas perfectionis vias inchoare. Escobar t. 5. Proph. Chr. l. 4. Sect. 2. Obj. 2.

Tanquam à Deo, & rege nostro, vocati eurramus alacriter; nè si fortè paucò tempore vixerimus, in die mortis infructuosi inveniamur, & fame perlamus. Joan. Climacus gr. I. de inanibus vitæ fuga.

§. IV.

Profectus praxes, & adjumenta.

SI de virtute in virtutem, & de profectu ad profectum, vultis ascendere; semper timete

in singulis minimis Deum offendere. S. Anselmus ep. 6. Monachis in Cistere. Coenob.

Comparanda est dies instans diei præteritæ; ut ex eorum collatione surum deprehendere possit Monachus vel profectum, vel defectum. S. Bernardus in spec. Monachor.

Impossibile est, pervenire ad perfectionem cujuscunque gratiæ, vel virtutis, aut cujuscunque devotionis, vel gustus dulcedinis Dei; nisi multa astimatio altitudinis ejus præcedat. Res enim neglecta, & parvipensa, non multum curatur haberi. Quid enim est negligentia, nisi quedam neglecta rei parvipensio & contemptus? S. Bernardinus l. 56.

Hodie aliquid inchoare, & cras modicum addere, & sic diebus singulis virtutem virtuti propositò jungere; perficit hominem virtuosum, devotum, purum, sanctum; DEO, & hominibus, charum. Gerson epist. incitatoria ad spiritual. prof. Idem habet Thom. Kemp. Cohortat. ad spir. prof.

Miscellanea.

Veni mecum, ut requiescas securus mecum in Jerusalem. 2. Reg. 19. ait Berzellai v. 34. ad Regem: *quot sunt dies annorum vitæ meæ, ut ascendam cum rege in Jerusalem? obsecro, ut revertar servus tuus, & moriar in civitate meâ.* Ita dicunt multi, quando verus David vocat eos ad ascensum melioris vitæ: sufficit nobis status noster; bene sumus, bene possumus sic mori. Hugo Card. in Luc. 5.

Mos mihi est, ad meipsum singula quæque referre; præcipuè si quies mihi sit, si vacet animi moribus adaptare, quod videtur in oculis. Unde & oculorum visio est mihi mentis eruditio. S. Gregor. Naz. in Apologetico de seipso.

Promissa, Vide tit. Fidelitas.

TITULUS XXXIII. PROPOSITA BONA.

§. I.

*Symbola, similitudines.**Conceptio.*

Peperit filium. Luc. 1. 37. Non concepisse quid proderit, si partus defecerit: nec enim boni agendi sufficit desiderium, nisi, cum possit, succedat effectus. Sim. Cas. l. 3. hic.

Non omnes sunt, sicut MARIA; ut, dum de Spiritu S. concipiunt, Verbum pariant. Sicut autem, qui abortivum excludunt verbum, antequam pariant. S. Ambrosius, apud Naxera in Jos. 18. §. 16.

Si non potes Filium carne concipere, saltem mente concipias per bonum propositum, per bonum cogitarum: forma eum per bonum affectum, & parias per actum perfectum, nè fortè possit dici de te, quod de malis. Isa. 37. 3. *vererunt filii usque ad partum, & virtus non*

est pariendi. S. Bonavent. l. 39. de Nat. B. V.

Ros.

Fulcite me floribus. Cant. 2. 5. Quid sunt flores? nisi animæ bonum jam opus inchoantes, & desiderium cœlestis redolentes. Quid mala de floribus? nisi perfectæ jam bonorum mentes; quæ ad fructum jam perveniunt, boni operis de initio Sanctæ propositionis. - Anima ergo sancta, amore languida, floribus, malisque, fulciatur; ut requiescat in bono opere proximi, quæ adhuc contemplari non valet vultum Dei. S. Gregor. hom. 15. in Ezech.

Videamus, si floruit vinea; si flores fructus parturiunt. Cant. 7. 12. Florent vineæ, cum mentes Fidelium bona opéra proponunt. Sed fructus non pariunt, si ab eo, quod proposuerant, aliquibus terroribus infirmantur. Non ergo intuendum est, si vineæ florent; sed si flores

flores ad partum fructuum convalescant. Quia mirum non est, si quis bona inchoet; sed valde mirabile, si intentione recta in bono opere perducat. V. Beda in exposit. Job. l. 12.

Ascendit Joseph de Nazareth in Bethlehem. Luc. 2. 4. De odore floris in refectionem panis. Sic de flore ad fructum ascendere debemus; id est, de proposito ad opus. Hugo Card. hic.

Qualis sermo, talis vita: arbor autem cognoscitur ex fructibus; non ex floribus, & foliis, ac ramis. Clemens Alex. l. 3. Strom.

Alia.

Ve pregnantibus, & nutrientibus, in illis diebus. Luc. 21. 23. Maturius igitur absolvatur hic partus, & cogitationes nostrae bonorum operum processibus explicentur; ut nihil imperfectum finis nostri inveniat nihil inexplicatum terminus vite nostrae offendant. S. Ambrosius. l. 2. de Caia, & Abel c. 1.

Quando bona proponimus, quasi manè in initio diei sumus: quia boni claritatem jam aspicere cœpimus, quam sequamur. Sed hoc manè in plenum diem crescit; quando is, qui magna bona agere; ad, quod proposuit, in magna exhibet luce virtutis. S. Gregor. l. 4. in 1. Reg. 9.

§. II.

Proposita exequendi motiva.

Dixitque Deus: fiat lux, & facta est lux. Gen. 1. 3. In Mundo inter dixit, & factum est, multa solent intercedere; ut etiam aliquando, si dicta promissa, diuque expectata, veniant; tam serò tamen desperato animo intempestiva sint. Ferdinantus hic.

Sed in lege Domini voluntas ejus. Pl. 1. 2. Nè ipsam voluntatem putares otiosam, sequitur operationis effectus, qui Sancto proposito non sufficiebat tantum bona velle; nisi etiam desiderium suum continuò, plòque, labore satiaretur. Cassiodorus hic.

Exiit, qui seminat, seminare. Luc. 8. 5. Parum refert oculis, ac desiderio pergere, nisi & pedibus propediatis. Si jam seminat, quid exiit seminare? Joan. Cluniac: qui seminat de-

fideriò, exiit opere seminare, ut nostrae salutis viam doceret. Did. Niss. Dom. Sexag §. 2.

Surgens venit ad patrem. Luc. 15. 20. Unde surrexit? à voluptatum, & deliciarum, cathedrâ & peccatorum foveâ: siquidem bono voluntatis proposito adiunxit opus. Oporter enim non ea solum, quae Deo sint grata & accepta, velle; sed bonò animò desideria per bona opera quoque ostendere. Titus Bostr. hic.

§. III.

Proposita non servantur.

ANtiochus in angustiis multa promittit. 2. Macchab. 9. 15. 16. &c. *Templum etiam sanctum* &c. Sed qui tot, tantaque, pollicetur imposturum; tunc, cum in stare exactio divina, nihil facit. Promittit omnium sacrificiorum sumptus imposturum; & nec agnum offert. Promittit se DEI præconem futurum omni locò; sed tunc nec minimum religionis actum facit in domo sua. Baeza. t. 2. l. 6. c. 3. §. 37.

Magnifier, sequar te, quòcùnque ieris. Matth. 8. 19. Ad omnia posse quis promittit? dixisset cautius, sequar te, quòcùnque iusseris. humanius certè, quòcùnque volueris. S. Chrysol. l. 19.

Fuit, ut in comitiis provincialibus varia esset consultatio, & nulla ferè conclusio. Id homo ingenii faceti observans, chartam puram, sine scripturâ, in literarum formam convolvit, & fronti hoc unum inscripsit: *Comitiarum acta.* Nostra proposita comitiarum sunt acta; de multis consultamus &c. Drexelius Rosæ Select. virt. p. 2. c. 1. §. 3.

Arriaga tr. de act. hum. Disp. 16. Sect. 4. Hispanicò proverbio dicitur: à dicto ad factum magnum est spatium.

Bonum propositum, quod in aurora prodit, in meridiè jam occubuit. Est, qui manè calentissimam fundat orationem, ac totus ignitus devotissime communicet; dicit cum Psal. 29. 7. *non movebor in aeternum.* Sed ante meridiem jam gratiâ privatus est, & dicere potest. Psal. 129. 1. *de profundis.* Juglar. conc. 13.

TITULUS. XXXIV. PROSPERITAS.

§. I.

Symbola.

Vidi stultum firmâ radice &c. Job. 5. 3. Comparat prosperitatem hominis in divitiis firmati pulchritudini arboris, quam maledicit, id est, malam esse pronuntiat. S. Thom. Aqu. hic Lect. 1.

Nè declines ad dexteram. Prov. 4. 27. S. August. in Deuter. q. 48. & alii, per dextram accipiunt prospera.

Quando splendebat lucerna ejus super

caput meum; & ad lumen ejus ambulabam in tenebris. Job. 29. 3. id est, quando prosperâ utebar fortunâ; quando dives eram, Cornelius hic.

Panis mendacii. Prov. 20. 17. est felicitas temporalis; quæ se panem esse mentitur, cum non sit; sed siliquæ porcorum; quæ non sistant, sed inflant. Hugo Card. hic.

Non erit eis matutina lux. Isa. 8. 20. q. d. nil eis erit prosperum, nil latum, nil lucidum; sed omnia obscura, tristia, adversa. Cornelius in Adagiis hic.

Eris quasi hortus. Isa. 58. 11. propter prospecti-